

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ
ΑΠΟΦΑΣΗ
ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟ
της προσφυγής No 5977/2003,
που κατατέθηκε από τη Γι. Μ. και άλλους
κατά της Ελλάδας

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα), που συνεδριάζει σε συμβούλιο στις 24 Μαρτίου 2005 αποτελούμενο από :

κ. Φ. ΤΟΥΛΚΕΝΣ, Πρόεδρο

κ. Σ.Λ. ΡΟΖΑΚΗ

κ. Π. ΛΟΡΕΝΖΕΝ

κα Ν. ΒΑΖΙΚ

κα Σ. ΜΠΟΤΟΥΣΑΡΟΒΑ

κ. Α. ΚΟΒΛΕΡ

κα Ε. ΣΤΕΙΝΕΡ, Δικαστές

κ. Μ.Σ. ΝΙΛΣΕΝ, Γραμματέα Τμήματος,

Λαμβάνοντας υπόψη την προαναφερόμενη προσφυγή, που εισήχθη στις 7 Φεβρουαρίου 2003.

Λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου να επικαλεσθεί το άρθρο 29 παρ.3 της Συνθήκης και να εξετάσει από κοινού το παραδεκτό και την ουσία της υπόθεσης.

Λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις, που υποβλήθηκαν από την εναγομένη κυβέρνηση και αυτές, που προσκομίσθηκαν σε απάντηση από τους προσφεύγοντες.

Αφού συσκέφθηκε, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση :

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ

Οι προσφεύγουσες, κυρίες Γ. Μ., Ε. Μ. - Κ. και Α. Μ. - Α., είναι ελληνίδες υπήκοοι, που διαμένουν στην Αθήνα. Η πρώτη προσφεύγουσα είναι η χήρα και οι άλλες δύο προσφεύγουσες οι κόρες του Γ. Μ., που απεβίωσε το 1998. Εκπροσωπούνται ενώπιον του Δικαστηρίου από τους κ.κ. Ι. ΚΤΙΣΤΑΚΗ και Δ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, Δικηγόρους Αθηνών. Η εναγομένη κυβέρνηση εκπροσωπείται από τους εντεταλμένους αντιπροσώπους της κ. ΑΠΕΣΟ, Σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και κα Β. ΠΕΛΕΚΟΥ, Εισηγητή του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

A.- ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

Τα γεγονότα της υπόθεσης, όπως εκτίθενται από τους διαδίκους, μπορούν να συνοψισθούν όπως ακολουθούν.

Στις 10 Φεβρουαρίου 1989, ο Γ. Μ. εισήγαγε στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών αίτηση κατά του Ταμείου Πρόνοιας Προσωπικού Οργανισμού Σιδηρόδρομων Ελλάδας, ζητώντας την καταδίκη του τελευταίου στην καταβολή αποζημίωσης, επειδή αρνήθηκε να του καταβάλει επίδομα κατ' αποκοπή.

Στις 30 Απριλίου 1990, το Δικαστήριο καταδίκασε το ταμείο να καταβάλλει στον αιτούντα το επίδικο ποσό (απόφαση Νο 5514/1990).

Στις 3 Ιουλίου 1990, το Ταμείο άσκησε έφεση κατά της απόφασης αυτής.

Στις 02 Αυγούστου 1993, το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών έκανε εν μέρει δεκτή την έφεση και μείωσε το ποσό, που το ταμείο έπρεπε να καταβάλει στον ενδιαφερόμενο (απόφαση Νο 2234/1993).

Στις 28 Φεβρουαρίου 1994, το ταμείο άσκησε αίτηση αναίρεσης. Η δικάσιμος καθορίσθηκε, αρχικά, για τις 18 Μαρτίου 1996 και αναβλήθηκε κατ' επανάληψη.

Στις 18 Απριλίου 1998, ο Γ. Μ. απεβίωσε. Οι προσφεύγουσες είναι οι μοναδικοί κληρονόμοι του. Εντούτοις, από τη δικογραφία δεν προκύπτει, ότι είχαν δηλώσει ενώπιον του ανώτατου δικαστηρίου, ότι επιθυμούσαν να συνεχίσουν τη διαδικασία, που ξεκίνησε από το σύζυγο και πατέρα τους.

Η συνεδρίαση ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας έλαβε χώρα στις 11 Νοεμβρίου 2002. Το ανώτατο δικαστήριο σημείωσε ότι ο Γ. Μ. δεν ήταν παρών.

Στις 16 Σεπτεμβρίου 2003, το Συμβούλιο Επικρατείας απέρριψε την αναίρεση, που ασκήθηκε από το Ταμείο σαν αβάσιμη (απόφαση Νο 2291/2003).

B.- ΤΟ ΣΧΕΤΙΚΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Το άρθρο 31 του προεδρικού διατάγματος Νο 18/1989, που κωδικοποιεί τις διατάξεις σχετικά με το Συμβούλιο Επικρατείας ορίζει :

«1. Αν το άτομο, το οποίο άσκησε την προσφυγή αποβιώσει ή αν το νομικό πρόσωπο διαλυθεί, η δίκη καταργείται, εκτός αν, μέχρι τη συζήτηση, οποιοσδήποτε, που νομιμοποιείται, ζητήσει τη συνέχιση της δίκης, με δήλωση του που κατατίθεται στη Γραμματεία ή και προφορικά στο ακροατήριο.

2. Στην περίπτωση, που δεν έχει ζητηθεί η συνέχιση της δίκης σύμφωνα με όσα ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο, η συζήτηση αναβάλλεται αυτεπάγγελτα και για εύλογο χρονικό διάστημα, μετά την εκτίμηση της φύσης της υπόθεσης».

ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΙ

1. Επικαλούμενες το άρθρο 6 παρ.1 της Συνθήκης, οι προσφεύγουσες διαμαρτύρονται για τη διάρκεια της διαδικασίας.

2. Επικαλούμενες το άρθρο 13 της Συνθήκης, οι προσφεύγουσες διαμαρτύρονται, επίσης, για το γεγονός, ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει

δικαστήριο στο οποίο μπορεί κάποιος να απευθυνθεί για να διαμαρτυρηθεί για την υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Οι προσφεύγουσες διαμαρτύρονται, με βάση τα άρθρα 6 παρ.1 και 13 της Συνθήκης, για τη διάρκεια της διαδικασίας και την απουσία στο εσωτερικό δίκαιο ένδικου βοηθήματος, που θα τους επέτρεπε να επιτύχουν την αναγνώριση του δικαιώματός τους να εξετασθεί η υπόθεσή τους μέσα σε λογική προθεσμία.

Οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 6 παρ.1 της Συνθήκης ορίζουν :

«Κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα να εξετασθεί η υπόθεσή του (...) μέσα σε λογική προθεσμία, από δικαστήριο (...), το οποίο θα αποφασίσει για αμφισβητήσεις επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικού χαρακτήρα (...).».

Το άρθρο 13 της Συνθήκης αναφέρει :

«Παν πρόσωπον του οποίου τα αναγνωριζόμενα εν τη παρούση Συμβάσει δικαιώματα και ελευθερίες παρεβιάσθησαν, έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, έστω και αν η παραβίασις διεπράχθη υπό προσώπων ενεργούντων εν τη εκτελέσει των δημοσίων καθηκόντων του».

Η Κυβέρνηση ισχυρίζεται κυρίως, ότι οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να ισχυρισθούν, ότι είναι θύματα παραβίασης των δικαιωμάτων τους, που εγγυώνται οι προαναφερόμενες διατάξεις. Στην πραγματικότητα, η Κυβέρνηση υπογραμμίζει, ότι οι προσφεύγουσες δεν ζήτησαν ποτέ τη συνέχιση της διαδικασίας, που ξεκίνησε ο μακαρίτης Γ. Μ. και ότι, κατά συνέπεια, δεν απέκτησαν ποτέ την ιδιότητα των διαδίκων ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων. Επικουρικά, η Κυβέρνηση ισχυρίζεται, ότι η προσφυγή είναι αβάσιμη.

Οι προσφεύγοντες απαντούν, ότι ο Γ. Μ. απεβίωσε πριν τη συνεδρίαση ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας και ότι η υπόθεση αυτή γνώρισε υπερβολική διάρκεια.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει, ότι το άρθρο 34 της Συνθήκης ορίζει, ότι «Σε αυτό (.....) μπορεί να απευθυνθεί οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο (.....), το οποίο ισχυρίζεται, ότι είναι θύμα παραβίασης από ένα από τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη των δικαιωμάτων, που αναγνωρίζονται από τη Συνθήκη ή τα πρωτόκολλά της (...)». Προκύπτει, ότι για να πληρούνται οι προϋποθέσεις, που τίθενται από τη διάταξη αυτή, κάθε προσφεύγων πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει, ότι η(οι) παραβίαση(εις) της Συνθήκης τον αφορά(ούν) προσωπικά. Στο θέμα αυτό, η έννοια του θύματος πρέπει, κατά συνέπεια, να ερμηνευθεί με αυτόνομο τρόπο και ανεξάρτητο των εσωτερικών εννοιών, όπως εκείνων του έννομου συμφέροντος και της νομιμοποίησης (βλ. κυρίως ΣΑΝΛΕΣ ΣΑΝΛΕΣ κατά Ισπανίας απόφαση No 48335/99, CEDH 2000 – XI).

Στην περίπτωση αυτή, το Δικαστήριο σημειώνει, ότι οι προσφεύγουσες δεν συμμετείχαν στο όνομά τους στην εσωτερική διαδικασία, η οποία αποτελεί αντικείμενο της παρούσας προσφυγής και, κυρίως, ότι δεν παρενέβησαν στη διαδικασία ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας μετά το θάνατο του Γ. Μ., έτσι ώστε να μην θεωρούνται διάδικοι στη δίκη αν και κληρονόμοι.

Υπό αυτές τις συνθήκες, το Δικαστήριο εκτιμά ότι οι προσφεύγουσες δεν θίχθηκαν από την επίδικη διαδικασία και ότι δεν υπέστησαν κάποια παραβίαση των δικαιωμάτων τους, που εγγυώνται από τη Συνθήκη, λόγω της διάρκειάς της διαδικασίας (βλ. *a contrario*, ΣΑΔΙΚ ΑΜΕΤ και άλλοι κατά της Ελλάδας, No 64756/01, παρ. 18, 3 Φεβρουαρίου 2005).

Προκύπτει, ότι η προσφυγή είναι ασυμβίβαστη *ratione personae* με τις διατάξεις της Συνθήκης, σύμφωνα με το άρθρο 35 παρ.3 και πρέπει να απορριφθεί σε εφαρμογή του άρθρου 35 παρ.4.

Κατά συνέπεια, πρέπει να τεθεί τέλος στην εφαρμογή του άρθρου 29 παρ. 3 της Συνθήκης και να κηρυχθεί η προσφυγή απαράδεκτη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Το Δικαστήριο ομόφωνα

Κηρύσσει την αίτηση απαράδεκτη.

Υπογραφές

Σορεν ΝΙΛΣΕΝ

Φρανσουάζ ΤΟΥΛΚΕΝΣ

Γραμματέας

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο αντίγραφο στα γαλλικά

Αθήνα, 29.07.2005 Η Μεταφράστρια Ε. Παπαμαύρου

